

2012

25 JAAR HEEMKUNDEVERENIGING – een terugblik

Een woordje vooraf

De Heemkunde Vereniging Sevenum bestaat 25 jaar. Zo'n jubileum is niet alleen een reden om feest te vieren, maar nodigt ook uit om nog eens terug te kijken naar wat er in al die tijd gebeurd is. En dat is precies de bedoeling van dit artikel. Maar hoe doe je dat? Je kunt op twee manieren terugkijken:

- je kunt over die jaren een soort verenigingsgeschiedenis schrijven vol feiten en feitjes, namen en gebeurtenissen, kijken wie er in het bestuur en de diverse werkgroepen gezeten hebben en meer van dat soort dingen,
- maar je kunt ook terugkijken naar wat er in die jaren gebeurd is, met wat voor activiteiten de vereniging zich bezighoudend heeft, *wat er tot stand gekomen is*.

Ik heb al gauw het idee van me af gezet dat ik in korte tijd een tamelijk compleet overzicht – een soort geschiedenis – van 25 jaar Heemkundevereniging op papier zou kunnen zetten; daarvoor is er te veel gebeurd om in korte tijd en in beperkte ruimte te kunnen beschrijven. Ik heb daarom voor die tweede manier van terugkijken gekozen. Het is dan ook een artikel geworden met een persoonlijk tintje en een eigen blik op het verleden.

Het leek mij overigens niet zo moeilijk iets te schrijven over die 25 jaar dat de Heemkundevereniging bestaat en wat de vereniging in die tijd gedaan heeft. Ik was al snel na de oprichting lid geworden – ik meen al in 1989 – had in het bestuur en diverse werkgroepen gezeten, dus ...

Maar viel dat even tegen! Je denkt nog veel te weten, maar als je de Jaaroverzichten er nog eens bij haalt, blijkt je geheugen je aardig in de steek te laten. Er komt zo'n massa informatie op je af, er blijkt zoveel gebeurd te zijn waar je geen weet meer van hebt, er zijn zoveel mensen met allerlei onderwerpen bezig geweest, kortom, de vereniging is zo actief geweest, je houdt het niet voor mogelijk.

Er zijn veel hoogtepunten geweest. Op de eerste plaats natuurlijk de oprichting, daarnaast het uitgeven van een hele reeks boeken, de opgraving van *Hof den Sondert*, het mede verwezenlijken van het gemeentelijk monumentenbeleid en het opstellen van een monumentenlijst, de herbouw van Paul's Koijs, het inrichten van een archief, de jaaroverzichten c.q. -boeken, het boortoren-monument, het Sevenums Woordenboek, enz., enz., enz. Kortom, teveel om op te noemen.

Ik heb daarom alle Jaaroverzichten nog eens doorgenomen en uit elk jaar een onderwerp gekozen om zo enigszins een idee te geven van waarmee de leden in al die jaren zoal bezig zijn geweest. Die keuze is vrij willekeurig geweest in een poging een zo breed mogelijk beeld van de diverse activiteiten te geven, niet alleen maar hoogtepunten maar ook alledaagse activiteiten.

En dan komt er een moeilijk punt: namen noemen! Over het noemen van namen heb ik lang getwijfeld. Hoewel het misschien gepast zou zijn geweest om hier alle leden die zich bijzonder hebben ingezet of een bijzondere prestatie hebben geleverd daarbij ook met name te noemen, heb ik dat toch maar sporadisch gedaan: alleen als ik dacht dat het onontkoombaar was. Weinigen zijn dus bij name genoemd. En velen die het ook verdiend hadden genoemd te worden, zijn dat niet: dat doet daarmee echter niets af aan hun prestaties en verdiensten en mijn waardering daarvoor. Daarnaast zijn er nog zo veel wiens namen niet genoemd zijn omdat zij anoniem, op de achtergrond en buiten het zicht, hun onmisbare bijdragen aan de vereniging hebben geleverd. Ze liepen en lopen er niet mee te koop en weinigen weten af van wat ze gedaan hebben.

VAN JAAR TOT JAAR

1987/88 Oprichting van de vereniging

Heden, vier februari negentienhonderd acht en tachtig, verschenen voor mij, Mr. Johannes Jozef Maria Sanders, notaris ter standplaats Venlo ... Zo begint de oprichtingsakte met de statuten van de heemkundevereniging. Dit betekende de officiële bevestiging van de oprichting van de vereniging. In het eerste Jaaroverzicht (1987/88) wordt daarop – en op de voorgeschiedenis – uitgebreid ingegaan. In het ‘woord vooraf’ vertelt de toenmalige voorzitter René Martens dat al eind 1986 de eerste plannen gemaakt werden om tot een heemkundevereniging te komen. Het oorspronkelijk idee kwam van Grad van Enckevort, die daarvoor enkele mensen hierover polste. In de loop van 1987 zijn die plannen in werkelijkheid omgezet, eerst onder de werknaam ‘Ken Uw Land’, maar vanaf de bijeenkomst van 20 oktober 1987 onder de naam ‘Heemkundevereniging Sevenum’.

1989 Heemkundige bijdragen over echt Sevenumse onderwerpen

Je ziet meteen waarom de werknaam ten tijde van de oprichting ‘Ken Uw land’ was. Een greep uit de onderwerpen waarover we kunnen lezen:

- Hof den Sondert en het archeologische werkproject dat daaraan gekoppeld is
- over Sevenumse veldnamen
- over de laatste heren van Sevenum
- over voormalig brouwershuis en café ‘De Roos’
- over ‘naobere maken’
- over het Sevenums dialect, en nog veel en veel meer.

1990 Eugénie Boutet

De hele heemkundige bijdrage was aan haar gewijd: iemand die zo veel voor Sevenum en de Sevenumse heemkunde betekend heeft. Geboren in een plaatsje in de buurt van Luik, kwam ze al als kind bij haar familie in Sevenum terecht. Ze werd onderwijzeres aan de H.Hart-school voor meisjes, waarvan ze later zelfs hoofd werd. In de Tweede Wereldoorlog was ze betrokken bij het verzet in Sevenum.

Ook op cultureel gebied was zij bijzonder actief. Ze had o.a. zitting in het oogstfeestcomité, in allerlei werkgroepen als er iets georganiseerd moest worden, in de straatnamencommissie van de gemeente, enz. Ook schreef ze talloze gedichtjes, liedjes en toneelstukjes, het bekendste misschien wel ‘Drienke van Tomperboor’.

1991 De Heemkundevereniging krijgt een eigen onderkomen

Tot nu toe was het behelpen: geen eigen vergaderruimte, geen mogelijkheden om materiaal, boeken en foto's op te bergen en toegankelijk te maken. Dit jaar kwam daar verandering in: de ruimte die vrij kwam in de kelder van De Wingerd, na vertrek van de L.O.S., werd ter beschikking gesteld aan de heemkundevereniging. Het was geen ideale ruimte, maar met wat aanpassingen was er toch iets van te maken. En een gegeven paard kijk je tenslotte niet in de bek. Er kon nu in een eigen ruimte gewerkt en vergaderd worden, er konden materialen opgeslagen worden en er werd gestart met een archief annex bibliotheek. Het was de bedoeling dat de ruimte in 1992 verder aangekleed zou worden.

1992 Viering van het 1e lustrum met de tentoonstelling 'Sèrum wie 't vruujer waas'

Alle werkgroepen gaven acte de présence. D.m.v. veel foto's, voorwerpen en informatie daar omheen werd de bezoeker duidelijk gemaakt waar de heemkundevereniging zich mee bezig houdt en welke resultaten al bereikt waren. Er waren bijdragen van de werkgroepen archeologie, oogstfeest, feesten en gebruiken, genealogie en dialect.

1993 De Werkgroep Dialect

De werkgroep is nog steeds doende met het verzamelen van woorden en uitdrukkingen in het Sevenums dialect en daar zullen we nog wel geruime tijd mee bezig zijn.

Zo begint het verslag van de Werkgroep Dialect. In het achterhoofd speelde al de gedachte aan een dialectwoordenboek. Er werd gewerkt met bestaande vragenlijsten over het Sevenums dialect, waarbij een van wel zeer oude datum: een lijst van woorden *Dialect van Sevenum* uit 1886, ingevuld door J.

Joosten, geboren te Sevenum, van beroep onderwijzer te Sevenum.

Verder nog een vragenlijst uit 1914 en een vragenlijst t.b.v. een Woordenboek van Brabantse en Limburgse dialecten. Die lijsten zijn al in 1960 begonnen en gaan tot 1994 door. Daarnaast op iedere bijeenkomst het 'rondje Sevenum': wat hebben de leden van de werkgroep aan 'nieuwe' woorden opgevangen en genoteerd?

1994 Spinninghe II

Op 19 november 1944 werd Sevenum bevrijd en eindigde de Duitse bezetting, maar niet de oorlog. Het front bleef dichtbij en Sevenum bleef bij de oorlog betrokken. In 1994 was dat 50 jaar geleden. Bij gelegenheid van het 50-jarig bevrijdingsfeest presenteerde de Heemkundevereniging het boek 'Sevenum tijdens de Tweede Wereldoorlog', het tweede boek in de reeks *Spinninghe*. In dit boek worden verschillende aspecten van Sevenum tijdens de oorlogsjaren beschreven, alsmede belevenissen en ervaringen van diverse inwoners. Uitgangspunt was niet zozeer de geschiedenis van de oorlog, maar de manier waarop de gewone man en vrouw die tijd ervoer. Dankzij de inzet van veel leden, maar ook van niet-leden die spontaan hun medewerking verleenden, werd het boek een groot succes.

Naast het boek besteedde ook het Jaaroverzicht veel aandacht aan de herdenking van vijftig jaar bevrijding: alle heemkundige bijdragen zijn gewijd aan Sevenum in de Tweede Wereldoorlog.

1995 Chronologisch overzicht van activiteiten

De vereniging bruist van leven. Om een indruk te geven van alle activiteiten volgt hier een overzicht van een tweetal maanden:

06-02-1995 redactie jaaroverzicht 1994	04-12-1995 werkgroep dialect
06-02-1995 werkgroep dialect	08-12-1995 werkgroep archief
09-02-1995 bestuursvergadering	11-12-1995 werkgroep dialect
10-02-1995 werkgroep archief	12-12-1995 algemene ledenvergadering
15-02-1995 werkgroep dialect	14-12-1995 bestuursvergadering
17-02-1995 kascontrolecommissie 1994	18-12-1995 werkgroep dialect

20-02-1995 werkgroep dialect

19-12-1995 werkgroep genealogie

28-02-1995 redactie jaaroverzicht 1994

Maar er is natuurlijk veel meer gebeurd, zoals bijvoorbeeld:

- de presentatie van het boek ‘Sevenum, gezien door het oog van een fotograaf’ als derde boek in de reeks *Spinninghe*, met daarnaast een foto-expositie met dezelfde titel
- bijeenkomsten van andere dan de hierboven genoemde werkgroepen
- contacten met andere heemkundeverenigingen en allerlei organisaties en instanties.

1996 Monumentenbeleid en Paul’s Koije

De gemeente is bezig met het ontwikkelen en doen uitvoeren van plannen voor een face-lift van het centrum. Daarbij is ook het ontwikkelen van een monumentenbeleid ter sprake gekomen. De gemeente heeft links en rechts advies ingewonnen en klopte daarbij ook bij de Heemkundevereniging aan.

Omdat monumentenbeleid ook past binnen de doelstellingen van de vereniging, heeft zij haar medewerking toegezegd. Er werd niet alleen met de gemeente meegedacht over een monumentenbeleid en het opstellen van een gemeentelijke monumentenlijst, maar ook toegezegd de te vormen monumentencommissie mede te bemensen. Enkele leden hebben daartoe een korte cursus over monumentenzorg gevolgd. Nu is het woord verder aan de gemeente.

Een tweede belangrijke gebeurtenis was de start van de herbouw van ‘Paul’s Koije’ in de Mariapeel. Plannen daartoe waren al in 1991 ontwikkeld, maar aan de realisatie daarvan zaten vele haken en ogen die voor de nodige vertraging zorgden. Drijvende kracht achter dit project was Jan Sleutels. Vrijwilligers van de vereniging hielpen bij de sloop van diverse oude panden en verzamelden zo het bouwmateriaal voor de schaapskooi. In het verslag werd met gepaste trots vermeld:

Op 1 september 1996 werd met de bouw gestart, op 18 oktober werd op gepaste wijze een gedenksteen geplaatst, waarachter een koker werd ingemetseld met een lijst met alle namen van vrijwilligers die een werkzaam aandeel leverden.

1997 10 jaar Heemkunde Vereniging

“Opnieuw hebben we uitdrukkelijk aan de Sevenumse gemeenschap laten blijken, dat we een levendige vereniging zijn.” Woorden van voorzitter Jac. van Osch in zijn voorwoord in het jaaroverzicht 1997. Hij haalde ook twee belangrijke resultaten aan van ontwikkelingen die al in vorige jaren in gang zijn gezet: “Begin 1997 werd Paul’s Koije officieel in gebruik genomen.” en “Jarenlang hebben we geijverd om binnen onze gemeente een monumentenbeleid van de grond te tillen. In 1997 heeft de gemeenteraad groen licht gegeven en de monumentenverordening aangenomen.”

Dit jaar werd het tweede lustrum gevierd van de Heemkunde Vereniging Sevenum. De afgelopen 10 jaar heeft de vereniging flink aan de weg getimmerd, zoals uit bovenstaande blijkt. In het jaaroverzicht schrijft Nel Verstegen dan ook terecht: “Nu veel activiteiten en prestaties van de H.V.S. op een rijtje staan, kunnen we alleen maar concluderen: wat is er toch veel gebeurd en wat hebben we met ons allen toch veel gepresteerd.” En ook: “In haar tienjarig bestaan heeft de Heemkundevereniging zich een eigen plaats binnen de gemeenschap verworven. Haar activiteiten worden door velen met belangstelling gevolgd en gesteund.”

1998 Een bijzondere uitgave van *Spinninghe*

In 1998 kwam het boek ‘Sevenumse Indiëgangers/de Vliegende Pieëlhaas’ uit als vierde deel in de reeks *Spinninghe*, geschreven door Nel Verstegen-Maessen. Een bijzonder boek omdat er veel Sevenummers direct of indirect betrokken waren bij de Sevenumse soldaten die in het kader van de politionele acties in

de tweede helft van de veertiger jaren van vorige eeuw naar het voormalig Nederlands Oost-Indië waren uitgezonden, terwijl de eigenlijke geschiedenis zich voor een groot deel ver weg van Sevenum afspeelde. Op 7 november was er een indrukwekkende presentatie waarop veel Indië-veteranen acte de présence gaven. De voorzitter verwoordt dan ook heel juist: “Het hoogtepunt voor onze vereniging was dit jaar ongetwijfeld de presentatie van het dubbelboek ‘Sevenumse Indiëgangers/De vliegende Pieëlhaas’ aan de Sevenumse gemeenschap.”

Later kwamen er ook nog lovende kritieken: “Voor alle Indië-veteranen en voor wie de Indië-veteranen beter wil leren begrijpen, is ‘Sevenumse Indiëgangers’ daarom zonder meer een aanrader.” En verder: “Spinninghe is een uniek boek over een unieke episode uit de historie van ons volk en van het dorp Sevenum. Opdat wij niet vergeten. Een volk dat zijn historie vergeet of vertekent, vervalst of bagatelliseert, is een verloren volk.” De volledige kritieken zijn in het jaarboek 2001 na te lezen.

1999 Ons eerste boek in dialect

In de reeks ‘*t Spintölke* kwam het eerste deel uit van ‘Vertèllinge in het oud-Zaerums’, een bundel met verhalen uit het dagelijkse leven van het Sevenum uit vroeger jaren, geschreven door Grad Lucassen en geïllustreerd door Jan Althuizen.

In zijn inleidend woordje bij de presentatie zei Grad: “Ik bin blij dat ‘t boek d’r gekeome is. Ik heb d’r vööl werk aan gehad en det ‘t nouw dalek dor de vöörzitter van os Heemkundevereniging kan waere geprizzenteerd göft meej hieël vööl voldoening. Ik bin d’r dao schoeën aover aan! ‘t Zui ok wal vrömd zien as ik dao nit blij mej zui zien! Ik wil nit floêtere, mar ‘t zui valse bescheidenheid zien, as ik dao nit ‘n bietje gruts op waas!”

En in het jaarboek zegt de voorzitter van de heemkundevereniging over het boek: “Ik heb het laatste deel van de totstandkoming van het boek van dichtbij mogen meemaken: hoeveel zorg er besteed is aan de taal, de tekeningen, het drukwerk. Ik ben daarom een beetje bevooroordeeld als ik het boek zo prijs, maar ik durf het desondanks aan iedereen aan te bevelen. Je haalt er een juweeltje mee in huis.”

In zijn inleiding en op de achterkant van zijn boek vertelt de schrijver in welke context zijn vertellingen geplaatst zijn en tegen welke achtergrond ze gelezen moeten worden: dialect, oude gebruiken en gewoonten, die nu veelal in onbruik zijn geraakt of zelfs verloren zijn gegaan. Voor de lezers, vooral de jongere, kan het een (hernieuwde) kennismaking zijn met de leefwereld van hun ouders, maar vooral van hun grootouders. Veel taalgebruik en handelwijzen zullen hun duidelijk worden.

2000 Activiteiten van werkgroepen

- De Werkgroep Archief: de belangrijkste bezigheid was het vastleggen van zaken op computer.
- De Werkgroep Bidprentjes: we hebben zo’n 6200 prentjes, waarvan er echter vele niets met Sevenum van doen hebben. De belangrijkste bezigheid is het vastleggen en ordenen van prentjes van mensen die in Sevenum overleden zijn.
- De Boekencommissie: zij beheert de door de Heemkundevereniging uitgebrachte boeken, stimuleert de verkoop en bereidt voor en begeleidt de uitgave van nieuwe boeken. In het jaar 2000 werden in totaal 122 boeken verkocht.
- De Werkgroep Kerkelijke Kunstschaten: zij organiseerde in 2000 een aantal open dagen in de kerk, waarbij steeds leden van de werkgroep als suppoost optraden. Tevens zorgde de werkgroep ervoor dat de kerkelijke kunstschaten werden tentoongesteld en naderhand weer werden opgeborgen. Zij maakten ook twee handleidingen: een voor de gebrandschilderde ramen en een voor de beelden en andere interessante onderdelen van het interieur.

De Werkgroep Dorpseigene: de werkgroep hield zich vooral bezig met het inventariseren van panden die voldeden aan de voorwaarden van het monumentenbeleid. En daaruit selecteerden ze de panden die uiteindelijk in aanmerking zouden komen voor een plaatsje op de gemeentelijke monumentenlijst.

- De Werkgroep Veldnamen/toponiemen: veldnamen kunnen ons veel vertellen over de geschiedenis van ons dorp omdat zij veelal uit een ver verleden stammen. Het zou jammer zijn als die bron van informatie verloren ging. De werkgroep formuleerde de volgende doelstelling: *Inventariseren, lokaliseren en eventueel verklaren van de Sevenumse namen die in het verleden zijn gegeven aan landschapselementen en de resultaten hiervan vastleggen in een of meerdere publicaties.* In verscheidene bijeenkomsten werd de werkwijze van de groep verder uitgewerkt.
- De Werkgroep Genealogie: het leek er even op dat deze werkgroep zou verdwijnen omdat de meeste leden overgingen naar de Werkgroep Veldnamen/toponiemen. En hoewel de groep in 2000 maar eenmaal bijeenkwam, werden er toch voldoende ideeën naar voren gebracht om door te gaan.
- Redactie Jaaroverzicht/jaarboek: zoals gebruikelijk was ook nu weer het samenstellen van het overzicht een hele klus. Een nieuwtje is dat het vanaf nu *Jaarboek* mag heten omdat het veel meer is dan een overzicht van het reilen en zeilen van de vereniging. Er komen steeds meer heemkundige bijdragen in te staan.
- De Werkgroep Millennium-manifestatie: deze werkgroep organiseerde tijdens de Sebastianus-kermis, 22 en 23 januari, een tentoonstelling met als thema *Dorpsgezichten vroeger en nu* om een beeld te geven van wat er de afgelopen 100 jaar in de gemeente Sevenum veranderd is.

2001 Lezingen

Elk jaar zijn er weer een aantal lezingen. Sommige gaan over echt heemkundige onderwerpen, speciaal over een Sevenums onderwerp. Andere lezingen hebben een algemeen onderwerp, dat wat verder van Sevenum af staat. En ook in 2001 waren er weer drie lezingen:

- over de geschiedenis van Griendtsveen, welke lezing later gevolgd werd door een excursie naar Griendtsveen
- over het kerkarchief van Sevenum, met extra aandacht voor het begrafenisboek uit de 17e eeuw
- over de geschiedenis van de geneeskunst in Deurne vóór 1900.

2002 Heemkundige bijdragen: nog eens echt Sevenumse onderwerpen

Ook dit jaar was er weer een veelheid aan heemkundige onderwerpen, ruim 50 van de 100 bladzijden van het Jaarboek waren daaraan gewijd, variërend van verhalen over vroeger tot onderwerpen uit Sevenums historie. Ze worden enkel genoemd; het zou te ver voeren om er hier ook nog verder op in te gaan.

- 't Aafscheid van Drienke
- De executie van Michiel Grobbaer alias Laridon
- Bladeren door 't S rums Krentje
- 't Gebed van de pestoeër en de voorman
- De cafés in Sevenum
- Familie Tielen te Sevenum, smid, landbouwer, winkelier, schoolmeester
- Het begin van het kadaster in Sevenum
- America ... Here I come
- Bronzen wapens in Kronenberg
- De kerkgank
- 100 jaar geleden in het Venloosch Nieuwsblad.

2003 Excursies

Elk jaar organiseert de evenementencommissie een tweetal excursies: een grote excursie die een hele dag duurt, een kleine gedurende een middag. Vaak is er een verband met een lezing die voor de leden

gehouden is. In 2003 ging de grote excursie naar het Openluchtmuseum in Arnhem; de kleine was een stadswandeling door Venlo.

2004 Nogmaals een chronologisch overzicht van activiteiten

Ook nu weer toont het *Chronologisch overzicht van activiteiten* over 2004 – net als dat van 1995 – dat de vereniging vol leven zit. Er zijn veel leden actief bezig in een of andere werkgroep of op eigen houtje, maar waar de vereniging wel van mee profiteert.

Het overzicht van de maanden februari en juni geeft het volgende beeld:

04-02-2004 cursus dialect	09-06-2004 overleg Vertèllinge 2
10-02-2004 werkgroep archief	15-06-2004 werkgroep archief
11-02-2004 cursus dialect	22-06-2004 werkgroep genealogie
19-02-2004 bestuursvergadering	24-05-2004 overleg boek kerk
24-02-2004 werkgroep archief	24-06-2004 bestuursvergadering
25-02-2004 overleg jaarboek	29-06-2004 werkgroep archief

En ook nu weer is dit maar een bescheiden afspiegeling van activiteiten binnen en buiten de vereniging, want natuurlijk waren er veel meer werkgroepen actief en natuurlijk waren er ook contacten buiten de vereniging.

2005 Het boek ‘Sevenum en zijn kerk’

“Al in het jaar 2000 dachten sommige parochianen eraan dat het 50-jarig jubileum van Sevenums prachtige kerk er aan stond te komen. Iemand vatte het idee op om de bouwgeschiedenis nu maar eens op te schrijven.” Zo begint in het jaarboek het verslag over de totstandkoming van het boek ‘Sevenum en zijn kerk’.

In 2005 was het dan zover: vijftig jaar tevoren – in 1955 – kwam de nieuwe kerk klaar, ter vervanging van de kerk uit 1870 die in de laatste nacht voor de bevrijding verwoest was. Ter gelegenheid van dat jubileum gaf het kerkbestuur een boek uit over de geschiedenis van de parochie. Dit gebeurde in samenwerking met de Heemkundevereniging, maar onder verantwoordelijkheid van de parochie.

Hoewel het boek dus strikt genomen geen aangelegenheid van de Heemkundevereniging was, is het geheel door leden van de vereniging geschreven. Blijkbaar had het kerkbestuur een hoge dunk van de deskundigheid die er binnen de Heemkundevereniging aanwezig was.

2006 De boortoren

In 2005 schreef de Heemkundevereniging samen met de Groengroep Sevenum in op de leefbaarheids-wedstrijd ‘Kern met pit’ van de Koninklijke Heidemaatschappij. Ingebracht werd het ‘Cultuur-historisch monument boortoren Sevenum’. Na toekenning van een subsidie van de Heidemij en bijdragen van sponsors kon er gestart worden. Van de oude boortoren, stammend uit de tijd dat er in de Peel naar steenkool gezocht werd, waren nog twee zogenaamde mantelbuizen over. Een daarvan was nog in goede conditie en werd onderdeel van het monument. Het monument zou geplaatst worden aan de

Helenaveensweg tegenover Toverland. Op 16 juni 2006 ging de bouw van start en op 8 oktober kon het monument onthuld worden.

In november werd bericht ontvangen van de projectleider van 'Kern met pit' dat de hoofdjury had besloten een prijs toe te kennen aan het project 'Boortoren Sevenum'.

2007 Kronenberg, een levend dorp

Al vijftwintig jaar geleden, bij het vijftig-jarig bestaan, was er al eens een poging gedaan om een boek over Kronenberg te maken. Dat is toen niet gelukt. "Vijf jaar geleden zijn er opnieuw plannen gemaakt en na drie jaar intensief werken in een zeer hechte groep, hebben de inspanningen resultaat gehad," zei voorzitter Thei Willems van de Werkgroep Boek Kronenberg in zijn inleiding bij de presentatie van het boek 'Kronenberg. Levend dorp'. Tijdens deze sfeervolle bijeenkomst op zondag 7 oktober in 'De Torrekoel' werd nog eens gememoreerd aan de inhoud van het boek: de geschiedenis van parochie en kerk, de school, de woongeschiedenis, maatschappelijke organisaties en verenigingsleven, en het leven tijdens de Tweede Wereldoorlog, kortom een complete geschiedenis van Kronenberg.

2008 Tentoonstelling 'De Markt in het Middelpunt'

Alweer het vierde lustrum. Waar blijft de tijd! En ook dit lustrum zou weer gevierd worden met een bijzondere activiteit. De Werkgroep Genealogie had aangeboden om een tentoonstelling te organiseren over de panden en de families aan de Markt. Het werd een geweldige tentoonstelling in de bibliotheek over het hart van Sevenum. De titel 'De Markt in het middelpunt' slaat niet alleen op het thema van deze tentoonstelling maar ook letterlijk op de levende kern van ons dorp.

Jeu Baeten, voorzitter van de werkgroep, stond tijdens de opening stil bij het vele werk dat de werkgroep had verricht voor deze tentoonstelling en noemde in het bijzonder Nel Thijssen, die er veel tijd in had gestoken. Verder was hij Petra Pepers van de bibliotheek erkentelijk voor de gastvrijheid in de bieb en de prettige samenwerking.

Van vele zijden is medewerking verleend aan het tot stand komen van deze tentoonstelling, waaronder bewoners en oud-bewoners van de Markt die foto's en voorwerpen ter beschikking stelden.

Over belangstelling was niet te klagen en ook de reacties waren ronduit enthousiast en heel positief: *Heel goed verzorgd en informatief. Ik ben vandaag weer een hoop wijzer geworden over mijn eigen verleden. Hartelijk dank, Heemkondeclub.*

2009 Eigen boekuitgaven van de HVS

In de loop der jaren hebben talloze leden zich bezig gehouden met het onderzoek naar en het beschrijven en vastleggen van de lokale historie en cultuur. Veel hiervan is in de vorm van heemkundige bijdragen vastgelegd in de Jaaroverzichten c.q.-boeken. Daarnaast heeft het echter ook geleid tot de uitgave van een groot aantal boeken. In dit jaar waren (nog) verkrijgbaar:

- De Jaaroverzichten/Jaarboeken 1990-2008
- Het Rapport Dorpseigene
- Het boekje 'Huisnummering van 1812 tot 1990'
- Inventaris kerkarchief
- Catalogus Mortuorum

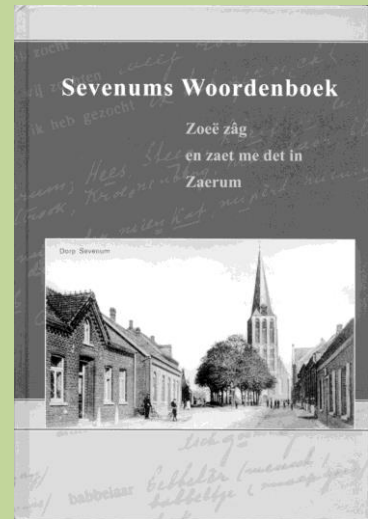
- Spinninghe I t/m VI
- Vert llinge in het oud-Zaerums, deel 1 en 2

2010 Sevenums Woordenboek

“In het afgelopen jaar is een droom werkelijkheid geworden. De uitgave van het Sevenums Woordenboek is gerealiseerd.” Aldus voorzitter Hay Hegger in zijn voorwoord van het Jaarboek 2010. Een lang gekoesterde wens ging dus in vervulling. Hoe lang hebben we hierop moeten wachten? Na jaren en jaren van geduldig verzamelen, kon dan eindelijk het resultaat gepresenteerd worden.

Tijdens een druk bezochte bijeenkomst met een meer dan twee uur durend programma – geheel in de stijl van ‘Zoeë zag en zaet me det in Zaerum’ – werd het Sevenums Woordenboek ten doop gehouden.

In het verleden was er vaak aan getwijfeld of er wel een markt zou zijn voor een dialect-woordenboek, maar het resultaat overtrof de stoutste verwachtingen. In een mum van tijd was de hele oplage uitverkocht. De Werkgroep Dialect – en ik noem hierbij in het bijzonder Grad Lucassen en Mien Wijnhoven, zonder de andere leden tekort te willen doen – heeft zich hiermee echt in het zonnetje gezet en laten zien dat je met veel geduld, inzet en doorzettingsvermogen een mooi stukje lokale historie en cultuur voor het nageslacht kunt vastleggen. Een bijzonder woord van waardering voor Nel Thijssen-Schouten is hier ook op zijn plaats voor het vele werk dat ze heeft verricht bij het tot stand komen van deze uitgave.

2011 Het archief in het zonnetje

Onder de bezielende leiding van Harrie Jenniskens heeft de Werkgroep Archief zich ook nu weer bezig gehouden met het registeren en archiveren van de boeken in het archief, het ordenen, opbergen en beschrijven van foto's, het ordenen van visueel en audiovisueel materiaal, het sorteren en opbergen van bidprentjes, enz. Daarvoor kwam de groep elke 2e en 4e dinsdag van de maand bij elkaar, behalve in juli en augustus. Daarnaast was er de openstelling op zaterdagmorgen, waar toch gemiddeld zo'n zes personen per ochtend op af kwamen.

Kortom: er is ook in 2011 weer veel werk verzet om ons archief op orde te brengen, te houden en te maken, zodat ook degenen die na ons komen zich kunnen verdiepen in de rijke historie van Sevenum.

2012 En ook nog ...

- En dan was er natuurlijk de tentoonstelling over de oogstfeesten. Erg in trek bij de Sevenummers, want zoals we in 't Klökske van 20 december konden lezen: “De belangstelling was overweldigend. Honderden mensen hebben de fototentoonstelling bezocht en voor de film moest men soms in de rij gaan staan.”
- En ook nog de feestmiddag, waarop de 18 jubilarissen – lid vanaf de oprichting – in het zonnetje werden gezet. Het absolute hoogtepunt was daarbij natuurlijk het uitreiken van de onderscheiding aan Piet van Enkevort en Harrie Jenniskens: beiden werden Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Tot slot

Tot zover mijn overzicht. Ik ben mij ervan bewust dat veel niet ter sprake is gekomen, dat dat wel verdiend had. Maar dat is het probleem als je veel materiaal en weinig plaats hebt: je moet een keus

maken. Achteraf denk je dan altijd: Heb ik wel een goede keus gemaakt? Had ik niet beter wat anders kunnen kiezen?!

Maar ik heb mijn doel bereikt als ik met mijn overzicht mensen een idee heb gegeven van 25 jaar Heemkundevereniging Sevenum.

Als ik ze wakker geschud heb om zich nog eens te gaan verdiepen in wat de Heemkundevereniging aan plaatselijke geschiedenis en cultuur gevonden, onderzocht en vastgelegd heeft, des te beter.

En als men zich daardoor ook nog geroepen voelt om zich er zelf actief mee bezig te gaan houden, is dat mooi meegenomen.

2013 Excursies

In de loop der jaren is de heemkundevereniging is op veel terreinen actief geweest, waar bij de eigen leden niet werden vergeten. Een van die activiteiten naar de leden toe werd en wordt nog steeds gevormd het organiseren van excursies: zij vormen al door de jaren heen een middel om de leden bij de verenigingsactiviteiten te betrekken. Deze excursies bieden de gelegenheid om ook eens over de grenzen van het eigen dorp heen te kijken naar wat zich elders op heemkundig terrein afspeelt. Als voorbeeld hiervan dit jaar in het overzicht van de geschiedenis van de vereniging hiervoor aandacht. In 2013 waren er twee excursies:

Een n.a.v. de lezing over de klimaatbuffer Ooijen-Wanssum naar de Maaswerken in 't Sohr in Swolgen (nou ja "in", het was er een eind buiten). Een middagexcursie bij de oude visvijver bij kasteel Megelsum, een gebied vol natuurschoon, maar bij veel mensen onbekend. Onder leiding van een gids werd een uitgebreide wandeling gemaakt waarbij de deelnemers attent werden gemaakt op "wonderen van de natuur" waar men anders aan voorbij zou zijn gegaan.

De andere excursie ging naar het museum van "Wasrol tot DVD" in de Boekend. In dit particuliere museum wordt een overzicht gegeven van de ontwikkeling van beeld en geluid en de apparatuur waarmee deze ontwikkeling mogelijk werd en wordt gemaakt. Een geweldige ervaring waarbij menigeen werd geconfronteerd met zijn of haar jonge jaren. Echt jeugdsentiment.

2014 Oorlogsbeeld

Ook al is niet ieder jaar een topjaar, de geschiedenis van de heemkundevereniging kent vele hoogtepunten. In 2014 was de presentatie van het boek "Oorlogsbeeld 1940-1945, Sevenum, Kronenberg en Evertsoord" zo'n hoogtepunt. Dit boek werd uitgegeven n.a.v. de herdenking van de bevrijding van Sevenum, dit jaar 70 jaar geleden,

Drie leden van de vereniging (Jeu Baeten, Bert Billekens en Mart Lenssen), zijn er, in samenwerking met de boekencommissie en met medewerking van vele anderen, in geslaagd met dit fotoboek een geweldig overzicht te geven van wat Sevenum en haar bewoners tijdens de oorlogsjaren hebben meegemaakt en te verduren hebben gekregen. Een indrukwekkende presentatie vormde het sluitstuk van dit project. Het boek bleek een groot succes: de eerste (in aantal bescheiden) druk was in een mum van tijd uitverkocht en ook de tweede druk vloog de deur uit.

Ook met dit boek laat de vereniging zien na (inmiddels) 27 jaar nog steeds springlevend te zijn en in staat te zijn de geschiedenis van Sevenum steeds meer gestalte te geven.

Ruud Timmermans